

Веленний Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 5(287) травень 2014

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

КИЇВСЬКА ВЛАДА ОБИЦЬЄ ОБГОВОРЮВАТИ З МІШКАНЦЯМИ ІДЕЇ ЗАБУДОВ

Київська влада планує поновити проведення громадських слухань щодо реалізованих проектів будівництва, і формат їх буде подібним до львівського.

Про це заявив заступник директора департаменту містобудування та архітектури Київської міської держадміністрації, начальник служби міськкадастру Андрій Вавриш, повідомляє «Інтерфакс-Україна» з посиланням на прес-службу цього департаменту.

«Це, насамперед, має бути дуже організований процес. І настільки, наскільки це можливо, він повинен на найвищому представницькому рівні, починаючи навіть із місця проведення, зручного й публічно доступного, наприклад, районної адміністрації», — сказав Вавриш.

На його думку, хорошим прикладом проведення таких громадських слухань є Львів, де вони проходять на постійній основі згідно з затвердженням регламентом.

«Сьогодні такі громадські слухання проходять у кожній розвиненій країні. Попередньо інформується населення, визначається місце проведення, порядок денний, визначається коло експертів, є люди, які кажуть, хто «за», а хто «проти», надаються зауваження, які систематизуються, а потім додатково обробляються», — пояснив Вавриш.

Раніше керівники департаменту містобудування й архітектури КМДА, зокрема, Вавриш і головний архітектор Києва Сергій Целовальник, виступили з ініціативою розширити повноваження місцевих органів влади й громадськості в частині впливу на реалізацію проектів будівництва.

Передбачається зробити це за рахунок делегування їм раніше втрачених і переданих центральним органам виконавчої влади функцій з обговорення й затвердження містобудівної документації.

1200-РІЧНЕ ДЕРЕВО «ПРОКИДАЄТЬСЯ»

...Його стовбур у найбільшій своїй частині досягає майже 10 метрів, висота — 30 метрів. Для того, аби обійняти руками цього велетня, знадобиться щонайменше шість осіб...

У селі Стужиця, що на Великобесідинщині, живе дуб-чемпіон. Цьому

старожилу фахівці Ужанського національного парку нарахували понад 1200 років. Тож нині він офіційно визнаний найстаршим в Україні.

А от науковці радять хоча б торкнутися дубів-старожилів, бо ці дерева мають позитивну енергетику.

Травень

- 3 - День Сонця
- 8 - Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни.
- Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
- 9 - День Перемоги
- 11 - День матері
- 12 - 70 років від дня визволення Криму від німецьких фашистських окупантів
- 15 - Міжнародний день сім'ї
- 17 - Всесвітній день електрозв'язку та інформаційного суспільства.
- День Європи.
- День науки
- 18 - Міжнародний день музеїв.
- Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва.
- День пам'яті жертв політичних репресій.
- День скорботи і пам'яті жертв депортації (1944) кримськотатарського народу
- 21 - День апостола та євангеліста Іоанна Богослова
- Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку
- 22 - День Миколи Весняного.
- День перепоховання праху Тараса Григоровича Шевченка (1861), українського поета, художника, мислителя на Чернечій горі, поблизу Канева
- Міжнародний день біологічного різноманіття
- 24 - День рівноапостольних Кирила і Мефодія
- 29 - Вознесіння Господнє
- 31 - Всесвітній день без тютюну

УКРАЇНА ВІДНОВИТЬ ЗАКУПІВЛІ ЯДЕРНОГО ПАЛИВА В США

Американським паливом «заправлять» три реактори.

Національна атомна енергогенеруюча компанія Енергоатом планує підписати договір з американською Westinghouse про постачання ядерного палива для українських АЕС, повідомив міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан.

«В останні два роки була практично заморожена робота з Westinghouse. Наступного тижня Енергоатом підпише договір про постачання ядерного палива, щоб завантажити три реактори», передає його слова інформгентство Українські новини.

Міністр додав, що цей договір не буде суперечити контракту з російською державною корпорацією Росатом.

МИ ВИМАГАЄМО ЕКОЛОСТРАЦІЇ!

Активісти екологічного руху зібралися під стінами Міністерства екології та природних ресурсів України, вимагаючи люстрації в структурі відомства. Крім того, вони просять Міністра Андрія Мохника надати звіт про свою роботу з моменту призначення, а також загальний план діяльності за стратегічними напрямками на найближчі три роки.

До пікетувальників з міністерства вийшов заступник міністра Настасенко О. Г. та голова Державної екологічної інспекції України Казимир М. М. У результаті громадськість домовилася з представниками Мінприроди про зустріч щодо питань, пов'язаних із видобуванням сланцевого газу в Україні.

Під час передбаченої зустрічі активісти пропонують чиновникам порядок взаємодії за іншими напрямками, що входять до компетенції міністерства.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»
Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
для листування: 002, Київ,
а/с №84
тел.289-16-80

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
зреватель», Експрес online, eko
portal.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жакливий екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жахні
картини радянської дійсності.

ПОКРИШКИ І ПОПІЛ ПРИБРАЛИ З БЕРЕГІВ ЛИБІДІ

Півтора місяця витратили природоохо-
ронці, аби з берегів Либіді вивезли попіл
та перегорілі покришки, які сюди звезли з
Майдану ще у лютому.

Після того, як на місці трагічних подій на
вулиці Грушевського прибрали територію,
комунальні служби Печерського району
столиці вивезли токсичний попіл та залишки
перегорілих покришок на так званий «по-
лігон тимчасового зберігання снігу». «По-
лігон» знаходиться на перехресті вулиць
Кіквідзе та Саперно-Слобідської на березі
річки Либідь.

Вся територія, де розміщено полігон,
належить до природно-заповідного фонду.
Екологи вбачають у таких діях комунальні-
ків серйозне порушення 252 Кримінального
кодексу України.

2 квітня Державна екологічна інспекція у
м. Києві не виявила на берегах Либіді попіл,
покришки і сміття. Про це Національному
екологічному центру України повідомив
перший заступник голови Держекоінспекції
у м. Києві Є.М. Білоус у листі №2-101-08/20
від 27.03.2014. «Державними інспекторами
з охорони навколишнього п природного
середовища м. Києва... в результаті об-
стеження території річки Либідь наявність
несанкціонованого розміщення відходів не
підтвердилась, залишки барикади та шин від-
сутні», — йдеться в листі екоінспекції.

*«Фото, зроблені 7 березня та 12 квіт-
ня, свідчать, що токсичні відходи дійсно
були. Відтак столичні екоінспектори
збрехали, — додає заступник голови На-
ціонального екологічного центру України
Олексій Василюк. — Після зміни керівни-
цтва Держекоінспекції України цей ви-
падок стає першочерговою задачею для
люстрації в Держекоінспекції».*

Екологи звернулись зі скаргою на безді-
яльність Держекоінспекції і вже за тиждень
покришок і попелу на берегах Либіді не
стало. «Ми сподіваємось, що, користую-
чись таким досвідом, комунальники будуть
надалі більш дбайливо ставитися до такої

природної та історичної пам'ятки, як річка
Либідь та урочище Лиса гора», — коментує
активіст Дружини охорони природи м. Києва
Дарина Ширяєва.

АКСЬОНОВ ПІДІМ'ЯВ КРИМСЬКІ ЗАПОВІДНИКИ ПІД СЕБЕ

Позиція керівництва Криму має чіткий
вектор на використання природних і пере-
дусім — рекреаційних ресурсів кримських
ПЗФ. Попри вимоги як українського так і
російського законодавства, Рада Міністрів
Криму бажає самостійно розпоряджатись
долею заповідників і нацпарків.

Як ми повідомляли раніше, 26 березня
Крим прийняв рішення про націоналізацію
заповідників. За повідомленням інфор-
магенства «КримІнформ», 27 березня у
Симферополі відбулась прес-конференція
голови Республіканського комітету з охоро-
ни навколишнього природного середовища
Геннадія Нараєва. За його словами, пита-
ння управління кримськими заповідниками підні-
малося на зустрічі з делегацією Міністерства
екології та природних ресурсів Російської
Федерації. «Ми хочемо зберегти кримські
заповідники у своїй юрисдикції», — зазначив
Нараєв у своєму виступі.

Вже зараз, на рівні з лісгоспами, заповід-
ники підпорядкували Рескомлісу. 4 квітня ви-
дане Розпорядження №290-р «О некоторых
вопросах посещения природных комплексов
на территории Республики Крым», яким
зупинила будь-яку плату за відвідування всіх
територій в системі Рескомлісу, включно з
об'єктами ПЗФ. Цим розпорядженням Рес-
комлісу доручено обмежити відвідування
об'єктів ПЗФ та забезпечити протипожежну
безпеку в них; підготувати пропозиції щодо
створення державного підприємства, якому
мають бути підпорядковані установи ПЗФ
Криму.

Дана заява лежить поза правовим полем
РФ, оскільки заповідники та нацпарки є
об'єктами федерального значення і мають
бути підпорядкованими Мінприроди РФ.
Направленій до Криму делегації Мінприроди
РФ люди Аксьонова пояснили, що не плану-
ють виконувати російське законодавство
і будуть самотужки розпоряджатись запо-
відниками. Міністр екології РФ на зустрічі з
В.Путіним 4.04.2014 заявив про необхідність
поширеної охорони кримських ПЗФ і недо-
пущення втрат заповідних земель.

«Дивною є ситуація, коли керівництво
Криму не визнає ні українського, ні росій-
ського законодавства, — коментує ситуацію
заступник голови Національного екологічно-
го центру України Олексій Василюк. — Про-
тягом кількох років українські природоохо-
ронці боролись проти забудови 700 гектарів
Ялтинського заповідника та багатьох інших
територій природно-заповідного фонду Кри-
му, в цій боротьбі українська громадськість
виступала проти корумпованої влади Криму.
Тепер же, коли Крим заявив відділення до
Росії, російські природоохоронці (разом з
російськими чиновниками) «прийняли еста-
фету» і продовжують боротьбу за заповід-
ники проти корумпованої влади Криму».

Василюк Олексій

«ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ЗВЕРНУВСЯ ДО НОВОЇ КИЇВСЬКОЇ ВЛАДИ ЩОДО СКВЕРУ СТУСА

Голова Святошинської районної організації «Зелений світ» м. Києва Віктор Ткаченко звернувся до новопризначеного голови КМДА Бондаренка В.Д. з проханням виконати рішення суду, який у 2012 році зобов'язав КМДА виконати рішення Київради про створення скверу імені Василя Стуса.

У зверненні вказано, що понад чотири роки попереднє керівництво КМДА ігнорує рішення Київради № від 23 лютого 2010 р. «Про найменування скверу іменем Василя Стуса».

Екологічні активісти звернулися до суду з вимогою змусити КМДА виконувати свої обов'язки. 5 квітня 2012 р. суд зобов'язав КМДА виконати згадане рішення Київради.

Проте голова КМДА О. Попов проігнорував і рішення суду, і рішення Державної виконавчої служби, котра пізніше звернулася до правоохоронних органів з вимогою притягнути винуватця до кримінальної відповідальності відповідно до закону.

Після відкриття кримінального провадження щодо КМДА за фактом злісного невиконання рішення суду слідчі Шевченківського РУ ГУ МВС України за сприяння районної прокуратури не бажали вести досудове розслідування згідно з процедурою. А регулярно необгрунтовано закривали кримінальне провадження.

Активісти Святошинської районної організації «Зелений світ» чотири рази у судах скасовували постанови про закриття кримінального провадження.

На сьогодні, на думку громадськості, всі заходи щодо створення скверу ім. Василя Стуса (виготовлення паспорту скверу, взяття його на баланс, виготовлення документації земельного кадастру, інвентаризація зелених насаджень тощо) можуть піддаватися сумнівам через відсутність розпорядження голови КМДА «про організаційно правові заходи щодо виконання рішення Київради «Про найменування скверу іменем Василя Стуса», на підставі якого мали б ці заходи виконуватися.

Тому екологів пропонує чинному голові КМДА видати розпорядження голови КМДА «Про організаційно правові заходи щодо виконання рішення Київради «Про найменування скверу іменем Василя Стуса» та покарати чиновників КМДА, винних у злісному невиконання рішення суду та осіб, які «відмазували» їх від покарання.

Досі вони не покарані, насамперед, тодішній голова КМДА Олександр Попов.

«ЗЕЛЕНИЙ ФРОНТ» ЗВЕРНУВСЯ ДО КЕРІВНИЦТВА ХАРКІВЩИНИ З ВИМОГОЮ ЗАХИСТИТИ ЛІСОПАРК

Жахливі явища кояться останніми роками в перліні Харківщини — прекрасній ділянці природного лісу, Харківському лісопарку. Майже щоденним явищем там стали незаконні вирубування дерев, будівництва нахабами-ненажерями парканів, захоплення земель тощо. Ми втрачаємо не тільки рекреаційну зону, яка користується популярністю серед сотень тисяч мешканців Харкова, області, навіть сусідніх областей, але й унікальну природоохоронну територію, де збереглися десятки видів рослин та тварин, які занесені до Червоної Книги України.

Представники громадської організації «Зелений Фронт», звернулися до голови Харківської обласної держадміністрації І.М. Балуті з проханням зберегти лісопарк м. Харкова — унікальний лісового масиву, розташованого в межах міста Харкова.

Це один з найбільших лісопарків України. Основу його становить природна діброва, окремі дуби якої досягають віку 300-400 років і є пам'ятками природи.

Харківський лісопарк — зелені легені міста Харкова, природний резервуар чистого, насиченого природними фітонцидами повітря, необхідного для здорового життя мешканців міста. Лісопарк — це улюблене місце відпочинку, занятя спортом для тисяч харків'ян. Значна площа цього лісового масиву, близькість до житлових районів і зручний транспортний зв'язок з центром міста роблять його надзвичайно привабливим для масового культурно-спортивного відпочинку.

У ньому розташовані дві ботанічні пам'ятки природи, Регіональний ландшафтний парк «Сокольники-Помірки». На його території мешкає понад 40 видів тварин і зростає більше 30 видів рослин, занесених до Червоної книги України та Червоного списку Харківської області.

Згідно з Положенням «Про Перелік видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області», охорона рослин, занесених до Переліку, забезпечується шляхом:

— Збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;

— Створення на територіях, де вони зростають, заповідних та інших об'єктів, що підлягають особливій охороні ...

Окрім екологічної, рекреаційної, спортивно-оздоровчої та естетичної функції лісопарк відіграє важливі водохоронну, водорегулюючу, ґрунтозахисну, повітроочисну функції тощо.

Громадяни м. Харкова, громадські об'єднання неодноразово зверталися в місцеві та державні органи влади з проханням про збереження харківського лісопарку.

Громадяни м. Харкова, дуже стурбовані долею свого улюбленого місця відпочинку та чудового куточка природи, і вимагають зупинити прийняття рішення з землевідведення на території Лісопаркового господарства, провести ревізію законності відведення земель на території Лісопаркового господарства.

ГРОМАДСЬКІ АКТИВІСТИ КРИМУ СУДИТИМУТЬСЯ ЗА ДОСТУПНІСТЬ ГЕНПЛАНУ САК

Позов до суду за незаконне приховування Генплану подали активісти Кримського правозахисного центру «Дія».

Причиною позову стали відмови Сакської міської ради та Українського державного науково-дослідного інституту проектування міст «Діпромисто» (м.Київ) надати для ознайомлення Генплан міста на інформаційний запит громадської організації.

Свою відмову керуюча справами виконкому міської ради Сак Юлія Предибайло пояснила наявністю на усій текстовій частині та більшості графічних матеріалів містобудівного документа грифу «Для службового користування». Усі ж незасекречені матеріали Генплану Сак, за її словами, розміщені на сайті міської ради.

У проектному інституті «Діпромисто», який розробляв Генплан м.Саки, відмову в доступі пояснили тим, що матеріали Генплану «виконані з використанням топографічної основи, яка має гриф обмеженого доступу «для службового користування».

Правозахисники просять суд визнати протиправними відмови в доступі до документу та забезпечити доступність текстової та графічної складових Генерального плану міста-курорта.

«Те, що зараз можна знайти на сайті міськради — крапля в морі. За Законами України «Про доступ до публічної інформації» та «Про регулювання містобудівної діяльності» генеральний план міста — це публічний документ. Він розроблявся на гроші громади. Громада має повне право вільно й у повному обсязі з ним ознайомитись», — зазначає Альона Луньова, юрист Мережі Правових приймалень Криму — ініціативи активістів, координатором якої є Кримський правозахисний центр «Дія». «Місто Саки — це унікальна здравниця. Проте попередня влада на чолі з Віктором Януковичем уклала домовленості із Китаєм про будівництво у Сакському районі глибоководного порту. Нас цікавить, як це питання врегульоване в Генплані міста, адже створення такого великого об'єкту неодмінно вплине на його розвиток. Власне як курорт місто може померти. Будемо домагатися забезпечення повної доступності документа через суд та оприлюднення його для громадян», — продовжує Альона Луньова.

Нагадаємо, що громадські активісти вже не перший раз намагаються отримати сакський Генплан. Рік тому інформаційний запит Кримського відділення Комітету виборців України з проханням надати документ міська рада просто «загубила».

Східноукраїнський центр громадських ініціатив

ПОКРАЩЕННЯ ПОКРАЩЕНЬ АБО ЧИ ВСЕ ТО ДОБРЕ, ЩО ГАРНО ПІАРИТЬСЯ???

9 квітня Верховна Рада України розглянула та ухвалила Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру», який ще 27.06.2013 року був поданий екс-президентом України Віктором Януковичем http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47651.

Прийнятим законом змінюються або ліквідуються процедури надання дозволів на більшість видів діяльності, які впливають на довкілля. Серед іншого — спрощення процедури вирубки заповідників та забудови лісів, отримання дозволу на спецводокористування, управління відходами тощо.

Законом внесено зміни до низки законодавчих актів України (всього 37 найменувань), згідно з якими скорочено кількість документів дозвільного характеру, передбачених у спеціальних законодавчих актах та включених до Переліку документів дозвільного характеру.

1. Ліси і заповідники

Серед іншого, законопроект дозволяє проводити санітарні рубки в природних заповідниках, не погоджуючи їх із Міністерством екології та природних ресурсів України. Відповідні зміни внесені до ст. 16 ЗУ «Про природно-заповідний фонд України».

«Саме природні заповідники є єдиною недоторканою категорією природно-заповідного фонду, в них заборонена будь-яка господарська діяльність. Натомість, лісова галузь в Україні в останні роки налагодила хитру систему санітарних рубок, у результаті якої більше половини деревини в Україні вирубається під виглядом санітарних заходів, а продається — як ділова деревина. Не можна було робити це лише в природних заповідниках. Тепер і це обмеження зняте», — коментує законодавчу зміну заступник голови Національного екологічного центру України Олексій Василюк.

Негативні наслідки тягнуть і внесені законом зміни до Лісового кодексу України. Так, зі статті 57 кодексу виключається частина про те, що зміну цільового призначення земельних лісових ділянок слід здійснювати за погодженням з органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Зі статті 61 кодексу виключається, що Мінприроди має погоджувати і визначення місць розміщення підприємств, споруд та інших об'єктів, що шкідливо впливають на стан і відтворення лісів, а проекти будівництва зазначених підприємств, споруд та інших об'єктів підлягають екологічній експертизі у випадках і в порядку, що встановлюються законом.

Також, до ст. 62, що регулює питання використання земельних лісових ділянок для видобування корисних копалин, прокладання кабельних ліній, трубопроводів та інших комунікацій, здійснення бурових, підривних та інших робіт, не пов'язаних з веденням лісового господарства внесені зміни, в результаті яких така діяльність більше не потребує висновків Мінпри-

роди.

«Без сумніву, подача такого законопроекту від імені екс-президента Януковича виказує лоббі екс-голови Держлісагенства В.Сівця, відомого як противника заповідної справи та «автора» провідника системи санітарних рубок; кампаній-лоббістів видобутку сланцевого газу, яким заважають ліси для спорудження свердловин та можновладців, для яких актуально є «проблема» протизаконності будівництва маєтків у лісі», — додає Василюк.

За додатковою інформацією звертається:

Олексій Василюк, vasyliuk@gmail.com

2. Спецводокористування

Зміни, які внесені у Кодекс про надра та Водний кодекс, не вирішують наболілої проблеми подвійності дозволів на спецводокористування. Позитивним є лише встановлення строку розгляду документів та його видачі (30 днів). Проте, це стосується лише дозволу на спецводокористування, передбаченого Водним кодексом. Кодекс про надра і надалі містить статтю 21, яка передбачає отримання спецдозволу на видобування прісних підземних вод.

Не вирішеними залишились питання строків, на які видається дозвіл на спецводокористування. Частиною другою статті 50 Водного кодексу України визначено:

Спеціальне водокористування може бути короткостроковим (до трьох років) або довгостроковим (від трьох до двадцяти п'яти років).

Ідентичне положення щодо строків спеціального водокористування визначене п.6 «Порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 р. № 321.

У той же час у нормативно-правовому полі відсутні критерії, які визначають строк конкретного спецводокористування.

Як результат, уповноважені органи здебільшого видають дозволи на спеціальне водокористування на строк 3-5 років, що тягне за собою додаткові непродуктивні витрати водокористувачів на розробку необхідних документів та одержання нових дозволів на спеціальне водокористування.

Доцільно у загальному випадку видавати довгострокові дозволи на спеціальне водокористування на строк 15-25 років та визначити критерії, при яких строк таких дозволів може бути встановлений менший строк дії таких дозволів.

Надалі у ст. 23 Кодексу України «Про надра» міститься положення, що землевласники і землекористувачі в межах наданих їм земельних ділянок мають право без спеціальних дозволів та гірничого відводу видобувати для своїх господарських і побутових потреб корисні копалини місцевого значення і торф загальною глибиною розробки до двох метрів, підземні води для власних господарсько-побутових потреб, нецентралізованого та централізованого (крім виробництва фасованої питної води) господарсько-питного водопостачання, за умови що продуктивність водозаборів підземних вод не перевищує 300 кубічних

метрів на добу та використовувати надра для господарських і побутових потреб.

Землевласниками та землекористувачами можуть бути фізичні та юридичні особи, у тому числі суб'єкти господарювання.

У правовому полі України відсутнє тлумачення терміну «господарсько-побутові потреби» у розрізі суб'єктів господарювання, тому контролюючі органи доволі часто виставляють претензії до суб'єктів господарювання за використання води на потреби, які, на думку контролюючих органів, не мають статусу господарсько-побутових.

Зокрема, на думку окремих органів виконавчої влади, використання води на виробничі потреби (опалення, протипожежні потреби, тощо) тягне за собою необхідність одержання спеціального дозволу на видобування прісних підземних вод.

У результаті чого, навіть при використанні мізерних обсягів підземних вод на виробничі потреби, суб'єкти господарювання додатково до дозволу на спеціальне водокористування повинні проводити розвідку запасів підземних вод, затверджувати такі запаси та одержувати спеціальний дозвіл на видобування прісних підземних вод за процедурою, визначеною «Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. № 615.

Для ряду малих водокористувачів такі витрати є невідомими.

Об'єктивно на сьогодні і надалі при видобуванні підземних вод існує два документи дозвільного характеру — дозвіл на спец водокористування (Водний кодекс) та спецдозвіл на видобування підземних вод (кодекс про надра) і новоприйнятий закон цього питання не вирішив.

Як наслідок, народні депутати спростили процедуру будівництва (реконструкція) об'єктів підвищеної небезпеки у Законі України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» чим зробили її менш екологічною. Закон містить ще багато «покащень».

РЕЗОЛЮЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОРУМУ

представників екологічних громадських організацій, науковців, журналістів від 19.03.2014 року (рекомендації Міністерству для включення в План роботи на 2014 р.)

Беручи до уваги критичний стан довкілля в Україні, в першу чергу спричинений неефективним державним управлінням та корупцією, якою пронизані органи влади, враховуючи сподівання суспільства, оприлюднені на Євромайдані стосовно якісного реформування та розбудови держави з метою забезпечення належного рівня життя громадянам, а також беручи до уваги окремі положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, керуючись принципами екозбалансованого розвитку, вважаємо за необхідне невідкладно:

Стосовно системних рішень Міністерства в сфері довкілля та екополітики

Здійснити кроки щодо забезпечення пріоритетності сфери екополітики та ролі природно-

Початок на ст. 4

го довкілля, зокрема, шляхом:

- інтегральної реорганізації Мінприроди в Міндовкілля, передбачивши управління природними ресурсами
- водними,
- в т.ч. морськими,
- земельними,
- лісовими,
- рибними,
- природно-заповідного фонду,
- надр,
- інформацією щодо довкілля, шляхом сучасної інформаційно-аналітичної системи заходами щодо змін клімату, передбачивши перепідпорядкування Управління гідрометеорології (з відання ДСНС), діяльність щодо заходів у сфері енергоефективності.

Державною інспекцією з ядерного регулювання (забезпечивши формування і контроль дотримання єдиної політики у сфері всіх екофакторів, включно з радіаційним, а також поводження з відходами, в т.ч. з радіоактивними, в одному природоохоронному відомстві), забезпечивши його незалежність у межах визначеної компетенції; введення міністра довкілля у склад РНБО; виділення в складі КМУ посади віце-прем'єра, відповідального за блок довкілля, енергетики, транспорту, будівництва, комунального та сільського господарства, просторового планування.

Організувати заходи щодо стандартизації підходів екополітики та практики в Україні із країнами Євросоюзу з метою втілення заходів з конвергенції норм законодавства, в т.ч. на базі Плану апроксимації, інших підходів;

Впровадити вимогу врахування довкілля складової при прийнятті рішень, пов'язаних із довкіллям, та забезпечити перегляд стратегічних рішень, котрі мають вплив на довкілля, на предмет їх екосистемності.

Повернути екологічну експертизу законотворчої діяльності — практику, коли законопроекти проходять таку оцінку перед розглядом Верховною Радою України.

Забезпечити послідовний перехід на відновлювану енергетику та енергоощадливість, здійснити перегляд Енергетичної стратегії на основі критеріїв енергоефективності та методології екосистемного підходу.

Здійснити дослідження та, при потребі, перегляд рішень, пов'язаних із ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи.

Здійснити заходи щодо підвищення екосистемності техногенних об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.

Зосередити увагу та надати пріоритетність заходам щодо боротьби з деградацією земель та відновлення якості земельних ресурсів, які є національним багатством. Посилити координацію державних органів та приватних землевласників щодо боротьби з деградацією земель та підвищенню їх родючості.

Внести зміни в законодавство про зелений тариф шляхом запровадження норми, котра передбачатиме заборону купівлі електроенергії за зеленим тарифом у МГЕС, котрі розташовані у межах цінних

річкових ділянок.

Зберегти науково-експертний потенціал, здійснити координацію та актуалізацію наукових програм.

Посилити нагляд за виконанням «Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011-2015 роки». Суворо карати керівників, які замість звітів про виконання пунктів цього плану надсилають формальні або неправдиві дані.

Взяти до відома та організувати відповідне виконання рекомендацій Громадської оцінки національної екологічної політики за 2011 рік.

Забезпечити виконання Резолюції слухань у Комітеті ВРУ з екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи «Екологічні проблеми видобування сланцевого газу в Україні» від 4 липня 2013 р. № 13/1. Не допустити здійснення видобутку сланцевого газу без прийняття нормативної бази, яка б забезпечувала населення та території від негативних впливів хімічних речовин, радіонуклідів, фізичних факторів, пов'язаних з застосуванням фрекіну та інших негараздів.

Вважати критерієм, пов'язаним із якістю життя та збереженням природи, базовими при розрахунку індексів розвитку держави та суспільства; сприяти впровадженню екосистемного підходу.

Адміністративна реформа

Розробити і затвердити типове Положення про департамент екології та природних ресурсів ОДА (до моменту відновлення територіальних управлінь Мінприроди в областях) і затвердження нового типового положенням про Державне управління екології та природних ресурсів в областях, м. Києві та Севастополі, що враховуватиме прогалини в роботі ліквідованих територіальних управлінь в областях) та виключити неправомірні частини з існуючих положень про департаменти екології та природних ресурсів ОДА.

Переименувати Міністерство екології та природних ресурсів на Міністерство охорони навколишнього природного середовища (довкілля).

Внести зміни до ЗУ «Про природно-заповідний фонд», якими передбачити тимчасове виконання функцій ліквідованих ДУОНПС в областях у сфері повноважень чинних профільних департаментів ОДА.

Створити на базі Міністерства екології та природних ресурсів України єдиний архів матеріалів щодо природно-заповідного фонду України. З цією метою Мінприроди необхідно отримати у новостворених підрозділів обласних державних адміністрацій копії всіх наявних матеріалів щодо існуючих та перспективних територій природно-заповідного фонду у кожній з областей, містах Києві і Севастополі. Перевірити дотримання ліквідованими установами законодавства про архівний фонд України.

Видати постанову КМУ, якою доручити всі архіви ліквідованих ДУОНПС передати новоствореним департаментом екології та природних ресурсів ОДА, з відповідним наданням переліків каталогів таких архівних матеріалів до Мінприроди.

Відновити ліквідовану Державну службу заповідної справи у формі Державного

агентства заповідної справи як окремого центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується КМУ через Міністра екології та природних ресурсів України.

Створити посаду еколога (або відповідального за екополітику) в усіх райдержадміністраціях держави та міських адміністраціях міст обласного підпорядкування в рамках створення системи загальної екологічного нагляду за усіма проектами рішень органів влади та органів місцевого самоврядування.

Правові аспекти екополітики

Забезпечити неухильне і негайне виконання міжнародних зобов'язань держави за ратифікованими багатосторонніми угодами у сфері охорони довкілля. В першу чергу, здійснити заходи для повного впровадження положень Конвенції Еспо та Оргуської конвенції, шляхом:

а) забезпечення неухильного виконання розпорядниками екологічної інформації вимог законодавства про доступ до публічної та екологічної інформації, в тому числі, відмовитися від практик незаконного обмеження доступу до інформації, незаконних відмов у доступі до документів, а також ігнорування положень про активне поширення інформації про свою діяльність та прийняті рішення через офіційні веб-сайти. Для цього, між іншим, ратифікувати Верховною Радою України Київський протокол до Оргуської конвенції, що був підписаний Україною ще у 2003 році;

б) запровадженням в Україні європейської системи оцінки впливу на навколишнє середовище, в тому числі стратегічної, яка би забезпечувала ефективне врахування прогнозованих впливів на довкілля запланованої діяльності (проектів, планів, програм) та думки громадськості органом, що приймає рішення про погодження такої діяльності (затвердження програми). Це забезпечить впровадження в Україні положень Директиви ЄС 2011/92/ЄС стосовно оцінки впливу деяких державних і приватних проектів на навколишнє середовище, що є обов'язковим у рамках участі України у Європейському енергетичному співтоваристві.

2. Забезпечити участь представників Міністерства у функціонуванні Єдиної державної системи цивільного захисту населення та територій та її територіальних підсистем. Утворення органів швидкого реагування на надзвичайні довкільні події.

3. Передбачити регулювання усіх чинників забруднення довкілля під дахом одного міністерства, тобто передати всі повноваження МОЗу щодо фізичних та біологічних чинників до Мінприроди, залишивши за МОЗом тільки санітарно-гігієнічні аспекти.

Люстрація центральних та регіональних природоохоронних органів та державних підприємств, установ та організацій, що знаходяться у сфері їхнього управління. Прийняття Закону України «Про люстрацію».

Резолюція передбачає для уряду широкий перелік заходів у багатьох сферах регулювання природоохоронної політики в Україні. Такі кроки, на думку екологів, стабілізували б не лише екологічну ситуацію, а й поліпшили соціально політичну атмосферу в нашій державі.

НАЗВАНА ГОЛОВНА СВІТОВА ЗАГРОЗА ЗДОРОВ'Ю ЛЮДИНИ

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) назвала забруднення повітря найбільш значимою в світі загрозою здоров'ю людини, повідомляє Бі-бі-сі 25 березня.

Згідно з новими дослідженнями, в 2012 році від хвороб, викликаних отруєним повітрям, загинули 7 млн осіб, в основному в бідних країнах і країнах Південно-Східної Азії.

Найбільший удар припадає на дітей і жінок, оскільки вони проводять більше часу всередині приміщень, де розташовуються осередки з відкритим вогнем.

ВООЗ зазначає, що забруднення повітряного середовища в цілому характерне для таких країн як Індія і Китай.

На думку експертів організації, прости, але справні побутові печі могли б зберегти мільйони життів, тоді як урядам слід переглянути свою політику з охорони повітряного середовища.

Нагадаємо, забруднення повітря в китайській столиці Пекіні торік досягло найгіршого за останні роки рівня. За результатами вимірювань якості місцевого повітря, ступінь його забрудненості досяг рівня, при якому дітям і літнім людям може бути рекомендовано не залишати своїх будинків.

СИЛОВІ ВПРАВИ ЗНИЖУЮТЬ РИЗИК ДІАБЕТУ У ЖІНОК

Жінки, які "качають залізо" в спортивному залі, менше ризикують захворіти на цукровий діабет, кажуть вчені.

Ці результати випливають з дослідження, яке протягом восьми років відстежувало стан здоров'я близько 100 000 американських медсестер.

Піднімання вантажів, віджимання та інші силові вправи, які навантажують м'язи, пов'язані з нижчим ризиком діабету, свідчить робота, опублікована в PLoS Medicine.

Дорослим радять робити такі вправи щонайменше двічі на тиждень.

У жінок, які щонайменше 150 хвилин на тиждень приділяють вправам з аеробіки та не менше години — силовим вправам зменшення ризиків захворіти було найвідчутливішим порівняно з жінками, що не роблять таких вправ. Вони на третину зменшують свої шанси на розвиток діабету другого типу.

Експертам вже було відомо, що регулярні заняття аеробікою, наприклад, біг підтюпцем, спортивна ходьба або плавання, можуть допомогти запобігти діабетові

другого типу.

Останнє дослідження виявило, що якщо додати до регулярних тренувань силові навантаження, це допоможе ще краще захиститися від цієї недуги.

Дослідники з Медичної школи Гарварда відзначають, що їхня робота не є досконалою. Вони вивчали лише медсестер, більшість з яких європейського походження, і базували своє дослідження на їхніх розповідях про кількість своїх фізичних занять, а не на прямому вимірюванні їх.

Однак вони кажуть, що їхні висновки відповідають схожим результатам, отриманим під час дослідження чоловіків.

На їхню думку, пояснити це можна частково тим, що накопиченням більшої м'язової маси може слугувати перепоною для діабету.

Діабет другого типу розвивається, коли клітини, що виробляють у тілі інсулін, стають нездатними виділяти достатньо цього гормону, або коли вироблений інсулін не виконує належно своїх функцій у тілі.

Інсулін дає можливість тілу використовувати цукор як енергію і зберігати її надлишок у печінці та м'язах.

На ризик захворіти діабетом другого типу впливають наші гени та спосіб життя. Ризик збільшується для тих, у кого — надмірна вага.

За даними організації Diabetes UK, якщо у вас зайва вага, схуднення знижує ризик хвороби аж до 15% за кожен скинутий кілограм.

Речник цієї добровільної організації, доктор Річард Елліот, каже: "Незважаючи на обмеження з поширенням результатів цієї роботи на всіх жінок загалом, вона наголошує на тому, що активний, здоровий стиль життя може допомогти знизити ризик діабету другого типу".

«Ми напевно знаємо, що найкращий спосіб зменшити ризик діабету другого типу — це дотримуватися здорової ваги через здорову, збалансовану дієту та регулярну фізичну активність, — каже науковець. — У цю пору року багато людей шукають легких способів зменшити вагу та активніше займатися фізичною діяльністю. Ми рекомендуємо підібрати собі якийсь приємний спосіб такої діяльності, щоб у вас було більше шансів регулярно нею займатися і не зникла мотивація».

НЕДОСИПАННЯ ШКОДИТЬ КЛІТИНАМ МОЗКУ

Результати нового дослідження свідчать, що недосипання може бути ще шкідливішим, ніж вважали раніше, та призводити до постійної втрати клітин мозку.

Результати нового дослідження свідчать, що недосипання може бути ще шкідливішим, ніж вважали раніше, та призводити до постійної втрати клітин мозку.

Як розповідає Гелен Бріггс, у дослідженні, опублікованому в The Journal of Neuroscience, вчені доходять висновку, що недосипання в мишей призвело до втрати до 25% мозкових клітин певного типу.

Вчені припускають, що, можливо, одного дня вдасться розробити ліки, які захищать тим мозок від негативних на-

слідків недосипання.

Автори дослідження влаштовували лабораторним мишам умови, схожі до тих, в яких живуть люди, які працюють вночі чи засиджуються на роботі.

Науковці Медичної школи Університету Пенсильванії у США вивчали роботу деяких клітин мозку, які відповідають за його активність, під час експерименту.

Після кількох днів недосипання (4-5 годин сну на добу) миші втратили 25% клітин, відомих як нейрони блакитної плями (LC).

Вчені кажуть, що це перший доказ того, що недосипання призводить до втрати мозкових клітин.

Однак, твердять вони, потрібні подальші дослідження, щоб виявити, чи призводить недосипання до хронічної втрати клітин.

Професор Сігрід Візі з Центру сну та циркадної нейробиології в коментарі BBC News сказала, що наступним кроком має бути вивчення мозку померлих людей, які працювали на нічних змінах, щоби визначити, чи є в них ознаки втрати мозкових клітин. Науковці наголошують, що результати, виявлені у мишей, можуть не підтвердитися у людей.

ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ МОЖНА ВСТАНОВИТИ ЗА АНАЛІЗОМ КРОВІ

Вчені виявили чотири біомаркери, які показують ризик смерті людини від різних хвороб. Тривалість життя можна визначити за аналізом крові, повідомляють фінські вчені.

Співробітники Фінляндського Інституту молекулярної медицини вивчили зразки крові 17 тисяч здорових людей і виявили біологічні маркери, що вказують на швидку смерть людини.

Вчені пов'язали ризик раптової смерті з чотирма біомаркерами: концентрацією лимонної кислоти, рівнем жирового обміну і рівнем двох білків (кислого глікопротеїну і альбуміну). Ці речовини присутні в крові будь-якої людини, але важлива їхня кількість.

Саме показники цих біомаркерів виявилися подібними в крові 684 осіб, які брали участь у дослідженні і померли протягом 5 років, хоча спочатку для експерименту відібрали здорових людей. Причому смерть настала від різних захворювань.

Біомаркери, на які звернули увагу фінські вчені, швидше показують загальний стан організму, а не схильність до певних захворювань. А знання про критичні значення у крові допоможе виявляти небезпеку для життя пацієнта до самого захворювання.

Керівник Фінляндського Інституту молекулярної медицини доктор Йоханнес Кеттунен розповів про дослідження: «Цікаво, що всі біомаркери показують ризик смерті від різних хвороб, наприклад, таких як рак або серцево-судинні захворювання. Вважаємо, вони є ознаками слабкості організму».

Фінські вчені розраховують, що інформація, отримана ними в ході дослідження, допоможе запобігти смертельному результату.

За матеріалами: УНН

ДО ДЕЗАКТИВАЦІЇ АЕС ФУКУСИМА ЗАЛУЧАТЬ РОБОТІВ

Японська компанія ТЕРСО має намір активно використовувати роботів для розчищення та дезактивації аварійної атомної електростанції Фукусіма.

За розрахунками компанії, на повну ліквідацію наслідків аварії 2011 року потрібно близько 40 років і, щонайменше, 15 мільярдів доларів. Причому в роботах братимуть участь роботи, які поки що не існують навіть на рівні прототипів, повідомляє Lenta.ru.

Ліквідація наслідків буде здійснена у п'ять основних етапів, реалізація першого з яких уже почалася. На першому етапі планується провести ретельне дослідження всіх внутрішніх приміщень АЕС, включаючи нижні поверхи, а також стан усіх її атомних реакторів. На перший час у цих цілях використовуються американські роботи PackBot та Warrior, поставлені компанією iRobot, однак робота рухається повільно.

У дослідженні атомної електростанції беруть участь і роботи Quince, розроблені Технологічним інститутом Чібі. І японські, й американські роботи були сконструйовані таким чином, щоб уміти переміщатися по сходах і серед завалів. За час проведення дослідження у робота Quince обірвався кабель управління. Зараз цей апарат перебуває на третьому поверсі другого реактора; відремонтувати його поки що неможливо.

Другий етап розчищення передбачає проведення знезараження приміщень. Для цього японські компанії Toshiba та Hitachi уже розробили роботів, здатних під великим тиском поливати різні поверхні сумішшю води та сухого льоду. Така суміш дозволить «здирати» з оброблюваних поверхонь верхні шари фарби, штукатурки, цементу або бетону, у яких вміст джерел радіації найбільший.

Переміщення таких роботів по АЕС буде обмежене запасом миючої суміші, тому вже зараз всередині Фукусіми працює робот Rascoco, який займається прокладанням трубопроводів для подачі води та льоду. Роботи-мийники будуть працювати одночасно з роботами, завдання яких стане розчищення шляху. Такі апарати зможуть розрізати і прибирати з дороги сміття, а також прорізатися через різні перешкоди, щоб слідом за ними могли пройти роботи-мийники.

Для розчищення завалів, зокрема, може бути використаний робот ASTACO-SoRa, що розробляється Hitachi. Цей апарат оснащений маніпуляторами, здатними піднімати вантажі масою до 150 кілограмів. Довжина маніпуляторів — змінна; вона може досягати 2,5 метра. Самі маніпулятори закінчуються набором різних інструментів, включаючи ножиці по металу, захоплювачі і перфоратор. Цей робот не вміє пересуватися по сходах.

Третій етап передбачає обстеження та очищення басейнів, у яких зберігається відпрацьоване ядерне паливо. Ця робота проводиться і сьогодні за допомогою спеціальної дистанційно керуваної машини, яка упакує паливні комірки у спеціальні контейнери. Відразу після завершення цього етапу фахівці ТЕРСО розпочнуть відкачування води із басейнів-сховищ, а

також тієї води, яка накопичиться у нижніх приміщеннях під час розчищення.

Останній, п'ятий етап передбачає демонтаж активних зон першого, другого і третього реакторів АЕС Фукусіма. На цьому етапі передбачається заповнити внутрішні відсіки реакторів водою, у яку потім опустяться роботи. Вони займуться витяганням паливних осередків, їх упакуванням та транспортуванням назовні. І лише після завершення всіх п'яти етапів на АЕС прийдуть люди, які будуть займатися демонтажем реакторів та напівзруйнованих будівель.

За матеріалами: Lenta.ru

У ПІВНІЧНІЙ ЄВРОПІ ГИНУТЬ МЕДОНОСНІ БДЖОЛИ

Проведене у 17 країнах ЄС дослідження показало, що все більше медоносних бджіл вимирають у Великій Британії та інших країнах північної Європи. В середземноморському регіоні ситуація краще.

Як повідомили в Єврокомісії, це найповніше дослідження загибелі колоній бджіл.

Смертність у зимовий період 2012-2013 років була особливо високою у Бельгії (33,6%) та Великій Британії (29%). У літній період смертність була найвищою у Франції — 13,6%.

Ситуація зі смертністю джмелів та інших диких бджіл, як і вплив пестицидів на життя комах, не досліджувалися.

У дослідженні вказано, що прийнятний рівень смертності у колонії складає близько 10%. У таких країнах як Греція, Італія та Іспанія рівень смертності не досяг цього рівня.

Рівень смертності оцінюється в національних масштабах, що базуються на репрезентативних вибірках. Всі 17 країн застосовували єдині стандарти збору інформації.

Загалом у межах дослідження було вивчено 32 тисячі колоній бджіл.

Вчені стурбовані смертністю серед диких бджіл, які також життєво важливі для запилення рослин.

Минулого року ЄС заборонив використання чотирьох пестицидів — неонікотиноїдів, які застосовуються у сільському господарстві.

Саме вони можуть призводити до смерті колоній бджіл у всій Європі, проте вчені досі ведуть запеклі дебати щодо впливу хімікатів на бджіл й налягають на необхідності подальших досліджень.

Єврокомісія наполягала, щоб вплив пестицидів на бджіл також був включений до даного дослідження, проте з цим не погодилися уряди країн ЄС.

БРУДНЕ ПОВІТРЯ АЗІЇ ВПЛИВАЄ НА ПОГОДУ В УСЬОМУ СВІТІ

Антропогенні аерозолі призводять до зміни структури хмар.

Техногенні частинки азійських забруднень у повітрі впливають на бурі у Тихому океані, що призводить до зміни погоди у всьому світі. Однак шторми сприяють комплексному очищенню повітря — до такого неоднозначного висновку прийшли вчені з США та Китаю, передає ДНІ.РУ.

Дослідники виявили, що антропогенні аерозолі впливали на хмарні утворення і

циклони середніх широт, від яких залежить поведінка Тихого океану.

«Аерозолі, які викидаються в атмосферу в результаті людської діяльності в азійських країнах, впливають на глобальну циркуляцію повітря. Бурі стають сильніші і довші, а також приносять більше опадів. Ми вважаємо, що наше дослідження вперше розглянуло настільки глобальні наслідки», — заявляють експерти.

Вчені відзначили, що рух аерозолів через океан можна побачити із супутникових систем — настільки сильно забруднене повітря. Атмосферні аерозолі можуть впливати на клімат прямо або побічно.

У першому випадку вони відбивають або поглинають сонячне випромінювання, у другому призводять до зміни структури хмар. Небезпечніше інших і серйозніше на атмосферу впливають сульфатні аерозолі. Вони сприяють утворенню вологи, яка, згідно колообігу води в природі, впливає на метеорологічну ситуацію. Додамо, що в одному тільки Китаї рівень забруднення повітря в 400 разів перевищує допустимі позначки ВООЗ.

ЧЕРЕЗ ЗМІНИ КЛІМАТУ ЛЮДСТВО МАТИМЕ ПРОБЛЕМИ З ІЖЕЮ

Зміна клімату через глобальне потепління призведе не тільки до танення льодів, а й до згубного викиду вуглекислого газу, який вплине на рослини.

Як пише CBS News, співробітники Каліфорнійського університету обрали для своїх дослідів пшеницю. Під впливом різних рівнів CO₂ вона показувала різні показники зростання: чим більшою виявлялася доза вуглекислого газу, тим менше білка і азоту містилося в сільськогосподарській культурі після закінчення експерименту. У підсумку низький вміст білка робить продукт непривабливим для людини через недостатню поживність.

Автори дослідження зробили висновок, що надалі якість їжі буде лише погіршуватися під впливом підвищення рівня вуглекислого газу в атмосфері.

«Ми вже можемо спостерігати наслідки зміни клімату. Це може стати приводом для серйозного занепокоєння, якщо ви живете у місті або на узбережжі. Важливо розуміти, що наслідків глобального потепління не вдасться уникнути нікому», — зазначив автор останньої наразі доповіді ООН з проблеми зміни клімату Майкл Оппенгеймер.

Як один з можливих способів вирішення проблеми пропонується збільшувати рівень азоту в рослинах шляхом штучного запліднення, однак цей варіант матиме несприятливі наслідки.

У вересні минулого року гуманітарна організація DARA підготувала доповідь про вплив зміни клімату на життя людей. Згідно з документом, до 2030 р. процеси, пов'язані з глобальним потеплінням, призведуть до загибелі більше ста мільйонів осіб.

Основними причинами різкого підвищення смертності мають стати танення льодовиків, викликані ним природні катаклізми, посуха і підвищення рівня Світового океану, які в сумі здатні позбавити засобів до існування багатьох жителів різних регіонів Землі.

ЗНАХІДКА ВЧЕНИХ ПОСТАВИЛА ПІД СУМНІВ ПРИЙНЯТУ ТЕОРІЮ ЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ

Знайдені у Грузії міжнародною групою антропологів скам'янілості показують, що півдожнини видів раннього предка людини насправді належать до одного виду Людина прямоходяча (*Homo erectus*).

До такого висновку дійшла група вчених із Грузії, Ізраїлю, США та Швейцарії після дослідження черепів, знайдених на розкопках у Дманісі, маленькому містечку на півдні Грузії.

Крім черепів, вік яких оцінюється в 1,8 мільйона років, були знайдені й інші останки предків людини, прості кам'яні знаряддя та кістки давно зниклих тварин.

Виставлені в національному музеї Грузії знахідки змусили вчених переосмислити погляди на ранню еволюцію людини в Африці.

Експерти вважають, що череп є однією з найважливіших знахідок на сьогоднішній день, але ця знахідка настільки приголомшлива, що деякі вважають її спірною.

Зокрема, детальний аналіз черепа та інших останків, виявлених у Дманісі, припускає, що вчені марно говорили про безліч окремих видів предків людини.

Череп із Дманісі є єдиним недоторканим черепом із коли-небудь знайдених останків предків людини, яка жила у ранньому плейстоцені, коли наші попередники вперше вийшли з Африки. Череп може бути доданий до раніше знайдених там само, черепів, що належать п'яти стародавнім людям, швидше за все, літньому чоловікові, двом іншим дорослим чоловікам, молодій жінці та дитині.

Як передбачається, на місці виявлення черепів раніше був водопій, який предки людини ділили з гігантським вимерлим гепардами, шаблезубими котами та іншими звірами, жертвами яких могли стати колишні володарі черепів. Як вважають вчені, вони загинули протягом кількох сотень років один від одного.

«Ніхто ніколи не бачив такого добре збереженого черепу цього періоду. Це перший повний череп дорослого раннього Номо. Таких просто раніше не було», — розповів Крістоф Золлікофер, професор Інституту антропології Цюрихського університету, який працював над останками. Номо є родом людиноподібних мавп, який виник близько 2,4 млн років тому і що включає в себе вид людина розумна (*Homo sapiens*).

«Значення важко переоцінити. Це приголомшливо за своєю повнотою. Це буде справжньою класикою у палеоантропології», — повідомив Тім Уайт, експерт з еволюції людини з Каліфорнійського Університету у Берклі.

Знахідка у Дманісі належить до однієї з, як вважається, ранніх форм Людини прямоходячої, першого з наших родичів, що має пропорції тіла такі ж, як і в сучасній людині.

Цей вид виник в Африці близько 1,8 мільйона років тому, і, можливо, був першим, який вмів використовувати вогонь та готувати їжу. Скам'янілості із Дманісі показують, що Людина прямоходяча мігрувала так далеко в Азію незабаром після виникнення в Африці.

Найзначнішою знахідкою є останній череп, що належить дорослому чоловікові, виявлений у Дманісі. У цієї людини було довге обличчя та великі корінні зуби. Об'єм черепа виявився менше 550 кубічних сантиметрів, — це найменший об'єм з усіх черепів, які знайшли в цьому місці.

Такі незвичайні розміри знайдених черепів спонукали вчених зіставити різницю у розмірах черепа у сучасних людей та шимпанзе. У підсумку вони виявили, що Дманіські черепи відрізняються один від одного так само, як у сучасних людей та шимпанзе. Відмінності дозволяють зробити висновок, що африканські знахідки і черепи із Дманісі, належали не різним видам, а варіантам одного виду Людини прямоходячої.

«Усі, хто жив у той час у Дманісі, імовірно, просто Людина прямоходяча. Ми не говоримо, що палеоантропологі зробили в Африці якісь неправильні висновки, але у них не було того, що є у нас. Частині наукової спільноти це сподобається, але для іншої частини це буде шокуючою новиною», — заявив професор Золлікофер.

Таким чином, якщо вчені виявляться праві, дані знахідки будуть означати кінець для таких імен, як Номо *rudolfensis*, Номо *ergaster* і, можливо, Номо *habilis*.

НАЗВАНІ НАЙУНІКАЛЬНІШІ ПТАХИ НА МЕЖІ ЗНИКНЕННЯ

Унікальність цих пернатих полягає не тільки в незвичайному зовнішньому вигляді, але й особливому способі життя і поведінці.

Експерти зоологічного товариства Лондона і Йельського університету склали список найбільш рідкісних і унікальних птахів у світі. Унікальність обраних ними пернатих полягає не лише в незвичайному зовнішньому вигляді, але і особливому способі життя і поведінці, пише Daily Mail.

«Це унікальні птахи, вони ілюструють неймовірне розмаїття, що існує у світі природи», — говорить дослідник Карлі Вотерман.

Одним з рідкісних видів, який більше за інших ризикує незабаром припинити своє існування, є лисий ібіс з Марокко. Зоологи жартують: птах виглядає так, ніби його головою занурили у відро з фарбою. Лисі ібіси почали вимирати через введення широкого використання пестицидів в країні в 1950 році. Нині у природі залишилося не більше 300 особин.

Список найбільш рідкісних птахів буде використаний при роботі над масштабною ініціативою Лондонського зоологічного товариства зі збереження видів, що зникають.

ДЕЛЬФІНИ ЗНОВУ ГИНУТЬ

Туші приблизно 500 дельфінів були знайдені на пляжах північного узбережжя Перу, повідомляє РІА Новості.

У зв'язку з масовою загибеллю дельфінів була організована спеціальна наукова експедиція, яка повинна вивчити ситуацію і спробувати виявити причини.

Вчені відзначають, що багато дельфінів померли в морі без видимого зовнішнього впливу або були виявлені вмираючими на пляжах.

Наразі природоохоронні служби однією з версій загибелі дельфінів називають отруєння водоростями.

Дельфіни часто викидаються на берег. В основному це відбувається в літні місяці, коли зграї ссавців мігрують.

Досі вчені не можуть дати точної відповіді, що може стати причиною подібних масових самогубств китоподібних, які час від часу відбуваються в різних куточках земної кулі.

Як правило, якщо один дельфін викидається на берег, то інші зі зграї намагаються допомогти і в підсумку поділяють його долю.

СМАКОТИНКА

Яловичина в духовці

Вам знадобиться: 1.5 кг шматок яловичини, 4 зубчики часнику, очистити і нарізати скибочками, 1 ч.л. чорного перцю грубого помелу, сіль за смаком.

Спосіб приготування:

Розігріти духовку до 200 градусів. Міцно зв'язати м'ясо кухонним мотузком.

Зробіть у м'ясі ножом проколи 1 см глибиною і вставте в надрізи скибочки часнику. Покладіть м'ясо на деко. Можна просто покласти м'ясо на решітку духовки, а нижче встановити деко, куди стікатиме сік. Якщо на м'ясі є жирок, нехай він буде зверху - він буде плавитися і живити м'ясо.

Поставте в гарячу духовку на 20 хвилин. Потім збавте температуру духовки до 150 градусів. Продовжуйте запікати 1 годину або до бажаного ступеня готовності. Дістаньте з духовки. Прикрийте фольгою і дайте постояти 15-20 хвилин перед тим, як розрізати. М'ясо продовжує "доходити" під фольгою. Нарізати м'ясо на тонкі шматочки поперек волокон.

Смачного!

